

Het bedrijf van Peter Bos en Corrie Verhaar realiseert met 250 verbeterd roodbonten een volwaardig jaarinkomen. Resolute en zakelijke keuzen staan centraal in hun filosofie. Ze fokken uitsluitend voor de mesterij. Silvesterzoon Sjoerd dekt komend seizoen de veestapel.



Peter Bos en Corrie Verhaar: 'Hier wordt het vee niet afgemest, alles gaat voor het leven weg'

Om half vijf gaat de wekker bij Peter Bos en Corrie Verhaar. Dan begint hun dag met het voeren van 100 verbeterd roodbonte moederdieren, 130 stuks jongvee en gemiddeld 25 stiertjes. In De Kwakel, op het 'drielandpunt' van Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, realiseren ze met dit forse vermeerderingsbedrijf een volwaardig jaarinkomen.

Kalveren direct van moeder af

In 1989 kocht Peter de tien eerste kalveren van het verbeterd roodbontras: 'We zijn begonnen met niks', vertelt hij met een licht cynische ondertoon. De boerderij was sterk verouderd toen Corries man stierf en er schapen en exportvee werden gehouden.

'Verbeterd roodbont past goed in ons intensieve systeem en het ras is fijn van vlees en botten. Een sober ras past hier niet', vertelt Corrie. Op 60 hectare lage veengrond – waar de watergangen bijna breder zijn dan het land – houdt het stel

circa 250 dieren. Dat betekent dat Bos zichzelf afhankelijk maakt van voeraankoop, maar daar ligt de vleesveehouder niet van wakker: 'Het is in onze situatie voordeliger voer aan te kopen. Kunstmest strooi ik bewust niet, daarmee bespaar ik kosten voor bemesting én loonwerk. Half juni maak ik van 30 hectare eerste snee een grote kuil, de rest van het ruwvoer koop ik aan. Voor 9000 euro koop ik 300 ton mais en jaarlijks wordt voor 10.000 euro aan krachtvoer verstrekt. Het winterrantsoen bestaat half uit gras, half uit mais. Gras koop ik voor 20 euro per baal, daarvan is de kwali-

teit niet zo belangrijk als bij melkvee.' Bos distantieert zich van de grote categorie hobbyfokkers in de vleesveesector. 'Wij moeten de boel rendabel maken, niet alleen maar op de tent passen, zoals veel boeren doen, maar ondernemen.' Volgens Bos is op dit moment schaalvergroting de enige optie om het hoofd boven water te houden. Resolute keuzen vindt hij daarbij essentieel. 'Hier wordt niet afgemest, alles gaat voor het leven

Lars (v. Charel), blakende belofte voor de volgende generatie roodbonten

weg. Als je zelf afmest, moet je er ook afzet voor hebben en vaak op afroep kunnen leveren, dat willen we niet. Wij zijn een vermeerderingsbedrijf, geen mestbedrijf. De kalveren gaan direct van de moeder af, waarna de koe wordt verkocht aan een mester of zo snel mogelijk weer bij de stier gaat. Een hobbyist met tien koeien kan de kalveren laten zogen en vertroetelen, maar hier moeten knikkers op tafel komen.' Corrie vult hem aan. 'Dat betekent zo veel mogelijk dieren fokken, in leven houden en verkopen.'

Vanzelfsprekend moet bij hen de afzet zijn geregeld, al is het niet voor de slacht. Volgens de veehouder is dat geen punt. 'Roodbont is in het westen gewild. Wij zijn voor zover ik weet het enige bedrijf dat puur gericht is op vermeerderen. Veel mensen weten ons wel te vinden en



Knikkers op tafel

Peter Bos gaat resoluut en zakelijk om met zijn verbeterd roodbonten



Bos fokt uitsluitend voor de mesterij. Fokstiertjes of stiermoeders zijn niet zijn expertise. 'Dat is een business apart. Als je een stier opfokt voor de fokkerij moet het precies in het emmertje zijn. Laat dat een ander maar doen. Ik ben zelf ook erg kritisch als ik een stier koop; hij moet baggerbont donkerrood zijn, rastypisch, dus een goede voorhand en bil hebben. Het soort dat je in Sjoerd terugziet', vertelt Peter Bos, die de met 88 punten opgenomen Silvesterzoon kocht bij Jeff van de Braak. Sjoerd staat bij CR Delta/VRV op de stierenkaart; momenteel wordt sperma van hem gewonnen. 'Ik hoop dat hij in mei weer terug is om hier zijn werk te doen', zegt Bos glimlachend. 'Als ik een stier koop, let ik het sterkst op bloedspreiding, want ik dek mijn koeien er drie jaar mee. Zou ik altijd ki-stieren inzetten dan had ik minder spreiding. Silvester of Egon 5 heb ik bijvoorbeeld nooit eerder gebruikt, hun zonen kan ik nu breed inzetten.'

De belangrijkste reden om met een eigen stier te dekken zijn de lagere kosten, zegt Peter eerlijk. Toch zet hij op een deel van het jongvee ki in. Het stierkalf Lars (v. Charel) – vernoemd naar Corries eerste kleinzoon – is een voorbeeld. 'Misschien is hij de opvolger van Sjoerd.'

Tijmen van Zessen

voor de vijftig magere koeien hebben we een vaste afnemer'.

Duurzamer B-type

Bos streeft ernaar zo veel mogelijk kalveren te fokken van het luxe bespiede dikbiltype, het A-type. Die zijn voor mesters het interessantst en brengen daarom meer op dan dieren van het B-type, waar geen dikbil in zit. Als moederdier zijn de koeien van het B-type echter duurzamer: 'Dikbillen worden niet oud. Dieren die tegen dikbil aanzitten en zelf makkelijk dikbillen geven, zijn favoriet, die houd ik zo lang mogelijk aan. De oudste heeft zeven keer gekalfd.'

Hoewel Peter Bos een resolute en zakelijke instelling heeft, kan hij geen analyse van de kengetallen geven. Wel houdt Corrie Verhaar de uitval van de veestapel nauwgezet bij. Afgelopen jaar stierven twee koeien en vijf kalveren, waarmee het sterftepercentage van de kalveren met vijf procent bijzonder laag ligt. 'Als een kalfkoe 's avonds bij de laatste ronde

de bekkenbanden laat zakken, dan voel ik er standaard op. Is de baarmoedermond week, dan laten we het kalf er direct uitsnijden, op de pootjes wachten we niet. Er liggen meer dode kalveren aan de straat door te laat dan door te vroeg ingrijpen.' Als het kalf er is, ontsmet Bos de navel, gaat het direct naar de eenlingbox en krijgt het binnen een uur de eerste biest plus een spuitje vitaminen. Om te besparen op kunstmelk melkt Bos met een ketel dagelijks 200 liter melk van een tiental koeien.

Fokstier Sjoerd in het koppel

Zijn pragmatische insteek betekent ook dat Bos zijn veestapel niet laat inschrijven met een exterieurrapport. 'Als ik een pink verkoop, wordt nooit gevraagd naar het exterieur van de moeder. Dat ki-stieren als vader meer geliefd zijn, komt doordat ze bekender zijn. Ik houd mijn dekstier na bewezen dienst nog een tijdje aan, zodat ik kopers kan tonen hoe de stier fokt en hoe hij er zelf uitziet.'